

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และแนวการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 เปรียบเทียบกับผลการประเมินระดับประเทศ พบว่า ผลการประเมินรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 1.66) โดยความสามารถทางด้านภาษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 2.83) ความสามารถด้านคำนวณมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 1.66) และความสามารถด้านเหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 0.49)

2. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2556-2557 พบว่าปีการศึกษา 2557 มีผลการประเมินรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ 6.39) โดยความสามารถทางด้านภาษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ 4.54) ความสามารถด้านคำนวณคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ 9.38) และความสามารถด้านเหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ 5.25)

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ปีการศึกษา 2557 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความสามารถทางด้านภาษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (ร้อยละ 49.03) รองลงมาคือความสามารถด้านเหตุผลและความสามารถด้านคำนวณตามลำดับ (ร้อยละ 43.84 และ 34.45 ตามลำดับ) และร้อยละของนักเรียนจำแนกตามระดับคุณภาพโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้

4. ผลการประเมินความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ ด้านเหตุผล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามกลุ่มการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีผลการประเมิน ดังนี้

ความสามารถด้านภาษา กลุ่ม H1 จำนวน 82 โรงเรียน (ร้อยละ 45.30) กลุ่ม H2 จำนวน 14 โรงเรียน (ร้อยละ 7.74) กลุ่ม L1 จำนวน 65 โรงเรียน (ร้อยละ 35.91) กลุ่ม L2 จำนวน 20 โรงเรียน (ร้อยละ 11.05)

ความสามารถด้านคำนวณ กลุ่ม H1 จำนวน 74 โรงเรียน (ร้อยละ 40.88) กลุ่ม H2 จำนวน 24 โรงเรียน (ร้อยละ 13.26) กลุ่ม L1 จำนวน 76 โรงเรียน (ร้อยละ 41.99) กลุ่ม L2 จำนวน 7 โรงเรียน (ร้อยละ 3.87)

ความสามารถด้านเหตุผล กลุ่ม H1 จำนวน 72 โรงเรียน (ร้อยละ 39.78) กลุ่ม H2 จำนวน 16 โรงเรียน (ร้อยละ 8.84) กลุ่ม L1 จำนวน 75 โรงเรียน (ร้อยละ 41.44) กลุ่ม L2 จำนวน 18 โรงเรียน (ร้อยละ 9.94)

5. การเปรียบเทียบพัฒนาการ จากผลการประเมินความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ ด้านเหตุผล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556-2557 พบว่า ในปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 มีผลพัฒนาการทุกด้านต่ำกว่าระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 มีผลพัฒนาการทุกด้านสูงกว่าระดับประเทศ

โดยในปีการศึกษา 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการรวมทุกด้านสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 3.33 โดยความสามารถทางด้านภาษามีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 4.22 ความสามารถด้านคำนวณมีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 3.91 และความสามารถด้านเหตุผลมีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 1.85

6. เมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการ ผลการประเมินความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ ด้านเหตุผล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับประเทศและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2556-2557 พบว่าโดยรวม ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการรวมทุกด้านสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 3.33 โดยระดับประเทศมีผลพัฒนาการ ร้อยละ 3.06 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการ ร้อยละ 6.39

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านภาษามีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 4.22 โดยระดับประเทศมีผลพัฒนาการร้อยละ 0.32 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการร้อยละ 4.54 ด้านคำนวณมีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 3.91 โดยระดับประเทศมีผลพัฒนาการร้อยละ 5.47 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการร้อยละ 9.38 และความสามารถด้านเหตุผล มีผลพัฒนาการสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 1.85 โดยระดับประเทศมีผลพัฒนาการ ร้อยละ 3.40 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีผลพัฒนาการ ร้อยละ 5.25

อภิปรายผล

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน(NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เปรียบเทียบกับผลการประเมินระดับประเทศ และเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2556-2557 พบว่าสูงกว่าทุกรายการ ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนได้ใช้ ข้อสอบที่มีลักษณะข้อคำถามแบบประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียน ซึ่งลักษณะของข้อคำถามแนวใหม่ไปฝึกให้นักเรียนความคุ้นเคยกับข้อสอบรูปแบบใหม่ ทั้งนี้การประเมินความสามารถทั้ง 3 ด้าน เป็นการประเมินที่ไม่อิงเนื้อหา (Content Free) นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนการประเมินตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ สามารถดำเนินการตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

อีกทั้งระดับเขตพื้นที่มีการเตรียมความพร้อมในการประเมินที่ดี โดยมีการกำหนดนโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง ชัดเจน เป็นรูปธรรม ให้โรงเรียนจัดทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน มีการจัดอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติให้แก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ในรูปแบบเดียวกันกับข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ เพื่อนำไปขยายผลให้แก่ครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรในชั้นเรียน มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ/เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำป้าย Count Down ติดที่โรงเรียน มีการประชุมชี้แจงแนวทางการ

ประเมินให้ครูผู้สอนทราบและได้ดำเนินการวางแผนร่วมกัน มีการวิเคราะห์ผลการสอบเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนา สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการสอบ มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติหรือชมเชยหรือให้รางวัลแก่สถานศึกษาที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1) ให้ความสำคัญกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) และการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) โดยกำหนดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำ Roadmap ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานในทุก ระดับ รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกับผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

2) ส่งเสริม สนับสนุน การแข่งขันทักษะทางวิชาการ โดยเน้นกระบวนการแข่งขันในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างเข้มข้น กำหนดนโยบายเพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3) ส่งเสริม สนับสนุน กระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เช่น กระบวนการวิจัยและพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ด้านการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการทดสอบ เป็นต้น

4) ชี้แจงทำความเข้าใจและทำข้อตกลงร่วมกับผู้บริหาร ในระดับเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นมาตรฐานตามตัวชี้วัด และการกระตุ้นให้มีการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลักอย่างน้อยร้อยละ 3

5) ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู ได้มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบเดียวกับข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ NT, O-NET, PISA และ TIMSS เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

6) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาคลังข้อสอบที่มีรูปแบบเดียวกับข้อสอบ O-NET, PISA และ TIMSS ในแต่ละระดับชั้นและในแต่ละสาระการเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ให้แก่สถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนต่อไป

7) จัดทำเอกสารการวิเคราะห์ความสอดคล้อง เชื่อมโยงกันระหว่างมาตรฐาน ตัวชี้วัดตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กับความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านการคิดคำนวณ และความสามารถด้านเหตุผล เพื่อเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาในสังกัด

8) นำรูปแบบของข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ NT, O-NET, PISA และ TIMSS ไปใช้ในการทดสอบ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System : LAS) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 5 เพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบของข้อสอบ

9) จัดให้มีการทดสอบ Pre NT ในระดับชั้นที่จะต้องสอบ NT ในปีการศึกษานั้นๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับลักษณะของข้อสอบ และรูปแบบการบริหารจัดการสอบที่เสมือนจริง

10) จัดทำหลักสูตรการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบเดียวกันกับข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ NT, O-NET, PISA และ TIMSS

11) จัดทำโครงการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัด โดยดูจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) และการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาต่อไป

10) สร้างเครือข่ายการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือระหว่าง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการ กต.ป.น. และประธานศูนย์/กลุ่มเครือข่าย

11) วิเคราะห์ข้อมูลและสะท้อนผล เร่งพัฒนาผู้เรียนก่อนการสอบจริง นำข้อบกพร่องในการสอบมาปรับปรุงให้นักเรียนสามารถทำข้อสอบได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

12) ยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือ ชมเชย หรือให้รางวัลสถานศึกษาที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างดีแก่หน่วยงานอื่นๆ

แนวการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ “การรวมพลัง ยกระดับคุณภาพการศึกษา” โดยมี 4 เป้าหมาย 8 นโยบายการศึกษา และ 5 กลไกในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยนโยบายข้อที่ 1 ให้เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องโดยให้มีการเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 รวมทั้งการพัฒนาครู และการพัฒนาระบบการทดสอบ การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน โดยให้เร่งรัดและสานต่อการปฏิรูปหลักสูตรให้ก้าวหน้าและสำเร็จโดยจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับการศึกษาในทุกระดับชั้นประกอบกับการพัฒนาระบบการเรียนการสอนปัจจุบันที่รองรับหลักสูตรใหม่ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สอดคล้องกับการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ โดยจะเริ่มจาก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และ การคิดวิเคราะห์ ดังนั้นการพัฒนาระบบทดสอบวัดและประเมินผลทั้งภายในและภายนอก จึงเป็นเครื่องมือส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับนานาชาติ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระในหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลให้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายเร่งด่วนที่จะลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยให้มีการคัดกรองนักเรียน เพื่อหาเด็กกลุ่มเสี่ยงที่ยังไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ นำมาสอนเสริมและกำหนดเป้าหมาย นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกคน

ต้องอ่านออกเขียนได้ 100 % โดยให้ทุกโรงเรียนคัดกรองเด็กที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ด้วยแบบประเมินที่เข้มขัน และนำผลไปใช้ในการวางแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้กำหนดมุ่งหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล โดยเน้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่องและคิดคำนวณที่ซับซ้อนขึ้น สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและผ่านการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก

จากนโยบายดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 จึงควรดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกันคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา(NT) เพื่อเตรียมความพร้อมในการทดสอบ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งดำเนินการประเมินเพื่อศึกษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนให้เข้าสู่มาตรฐาน เพื่อเป็นหลักประกันการเรียนรู้ (Accountability) และเตรียมการให้ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับรองรับการประเมิน ทั้งการทดสอบระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ โดยจะมุ่งประเมินให้ทัดเทียมกับนานาชาติ เช่น การประเมินระดับนานาชาติ (PISA, TIMSS,...) ที่มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย มุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน โดยพิจารณาจากความสามารถพื้นฐานหลักที่จำเป็น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นมาจะประเมินความสามารถที่ตกผลึก (Crystallization) จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 ด้าน คือ ด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) ด้านเหตุผล (Reasoning abilities) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งถือเป็นความสามารถพื้นฐานเบื้องต้นสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ ผลการประเมินที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนคุณภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลผลการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ควรดำเนินการโดยพัฒนากระบวนการนิเทศ โดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (NT)

ขั้นตอนที่ 2 การนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศการประเมินผลในชั้นเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 4 การร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนาครูแบบร่วมคิดร่วมทำ

และใช้กระบวนการนิเทศแบบชี้แนะและแบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring)

วิธีการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (NT)

- 1) วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับเขตพื้นที่ /ระดับโรงเรียน
- 2) จัดกลุ่มมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ตามผลการประเมิน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

High 1 (H1) กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า

High 2 (H2) ระดับประเทศ กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าระดับประเทศ

Low 1 (L1) กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า ระดับประเทศ

Low 2 (L2) กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มากกว่าระดับประเทศ

รายละเอียดของกลุ่มการประเมิน

กลุ่ม H1 หมายถึง มีผลการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี

กลุ่ม H2 หมายถึง มีผลการจัดการเรียนการสอนในมาตรฐานนี้อยู่ในระดับพอใช้ แต่ต้องพัฒนา นักเรียนในกลุ่มอ่อน เพื่อให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยลงกว่าระดับประเทศ

กลุ่ม L1 หมายถึง มีผลการจัดการเรียนการสอนในมาตรฐานนี้อยู่ในระดับปรับปรุง ต้องพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีผลการประเมินที่สูงขึ้นเพื่อให้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

กลุ่ม L2 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในมาตรฐานนี้อยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

3) วิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาเนื้อหาสาระย่อยที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ โดยนำข้อมูล ผลการวิเคราะห์รายมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีปัญหา คือ มาตรฐานการเรียนรู้ที่จัดอยู่ในกลุ่มการประเมิน H2 , L1 หรือ L2 โดยให้บุคลากรของโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยมีค่าน้อยกว่าระดับประเทศ ในขณะที่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโรงเรียนมีค่ามากกว่าระดับประเทศ โดยพิจารณาที่กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวทางการนิเทศติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนางาน

การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนางานสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ด้วยกระบวนการนิเทศ โดยใช้ผลการสอบ เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการในขั้นตอนที่ 2-4 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2 การนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จาก การวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบระดับชาติ ในข้อ 1 จำแนกข้อมูลสารสนเทศออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลการจัดกลุ่มโรงเรียน การจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และข้อมูลการจัดกลุ่มโรงเรียนจำแนกตาม มาตรฐานการเรียนรู้ แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning – P) หลังจากที่ได้ข้อมูลสารสนเทศ ผลการทดสอบจากการวิเคราะห์ในขั้นที่ 1 จำแนกแนวทางการนิเทศออกเป็นตามกลุ่มการประเมิน ได้ดังนี้

1) กลุ่มโรงเรียน H1 : กลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ แต่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า เป็นโรงเรียนกลุ่มที่ศึกษานิเทศก์ต้องวางแผนการศึกษารูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อค้นหา

Best Practice ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป โดยกำหนดแนวทางในการนิเทศ ดังนี้

1.1) ศึกษารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ศึกษาบริบทและปัจจัยเอื้อต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน

1.2) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียน โดยสกัดขั้นตอน และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของครูในโรงเรียน มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อยกระดับให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ

1.3) นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ตามแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

1.4) ศึกษาวิเคราะห์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ร่วมกันประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เสนอแนะ และปรับปรุง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5) นำเสนอภาพความสำเร็จ เผยแพร่สู่สาธารณะ เป็นโรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษา

2) กลุ่มโรงเรียน H2 : กลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ศึกษานิเทศก์ต้องวางแผนการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนทุกกลุ่มทั้งกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีแผนการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน และจัดทำแผนการพัฒนานักเรียนในแต่ละกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดแนวทางในการนิเทศ ดังนี้

2.1) ศึกษาข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยพิจารณาและเรียงลำดับความสำคัญจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากไปน้อย เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

2.2) ให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับความสำคัญของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ร่วมกันวิเคราะห์ผลการสอบ ร่วมกันจัดทำแนวทางการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน และจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนในแต่ละกลุ่ม

2.3) นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนในแต่ละกลุ่ม

2.4) ศึกษาวิเคราะห์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ร่วมกันประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เสนอแนะ และปรับปรุง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) กลุ่มโรงเรียน L1 : กลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า เป็นกลุ่มที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอ่อน สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ของครูในปีการศึกษาที่ผ่านมา ส่งผลให้นักเรียนมีผลการประเมินที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ดังนั้นศึกษานิเทศก์ควรวางแผนการนิเทศที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โดยพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำผลการวิเคราะห์รายโรงเรียนมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา โดยกำหนดแนวทางในการนิเทศ ดังนี้

3.1) ศึกษาข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยพิจารณา และเรียงลำดับความสำคัญจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยไปมาก เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน และวิเคราะห์ข้อมูลรายมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยเน้นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่มีปัญหาเป็นกรณีพิเศษ

3.2) สร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบมาใช้ปรับปรุงคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

3.3) ให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน และให้ครูจัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม ฯลฯ

3.4) นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3.5) ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ร่วมกันประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เสนอแนะ และปรับปรุง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) กลุ่มโรงเรียน L2 : กลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ศึกษานิเทศก์ควรวางแผนการนิเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดทำแผนการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน และจัดทำแผนการพัฒนานักเรียนในแต่ละกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดแนวทางในการนิเทศ ดังนี้

4.1) ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนจำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยพิจารณาและเรียงลำดับความสำคัญจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยไปมาก เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน และวิเคราะห์ข้อมูลรายมาตรฐานและตัวชี้วัด

4.2) ให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน และให้ครูคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน จัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม ฯลฯ

4.3) นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของครู

4.4) ศักขานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ร่วมกันประเมินผลการจัดการ เรียนการสอน เสนอแนะ และปรับปรุง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ (Informing - I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจ ถึงสิ่งที่จะ ดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง โดยกำหนดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการ ของครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจำแนกตามกลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่ม H1 : เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย เป็นกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เนื่องจากสามารถจัดการเรียน การสอนแก่นักเรียนได้มีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งหมด สามารถจัดกิจกรรมการให้ความรู้โดย จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ

1.1) การจัดกิจกรรมการให้ความรู้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดให้มี การถอดบทเรียนผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม H1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและ การพัฒนาผู้เรียน และให้มีการถอดบทเรียนครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.2) การจัดกิจกรรมการให้ความรู้ในระดับโรงเรียน ควรจัดให้มีการถอด บทเรียนของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนมีผลการวิเคราะห์อยู่ในกลุ่ม H1 เพื่อถ่ายทอดแนวทาง และวิธีการจัดการเรียนการสอนแก่เพื่อนครูในโรงเรียน

2) กลุ่ม H2 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก เป็นกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ค่อนข้างมีคุณภาพ แต่ยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนได้มีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งหมด ควรพัฒนาและให้ความรู้ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการคัดกรองเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน การเรียนการสอนผู้เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอ่อนเป็นพิเศษ

3) กลุ่ม L1 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย ควรพัฒนาและให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูสามารถนำเอาเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) กลุ่ม L2 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก ควรพัฒนาและให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูสามารถนำเอาเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และให้ความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการ

การคัดกรองเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน การเรียนการสอนผู้เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอ่อนเป็นพิเศษ

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Doing – D) ประกอบด้วยการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติตามความรู้ความสามารถที่ได้จากการดำเนินงานในขั้นที่ 2 ในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่ม H1 : เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย ผู้รับการนิเทศ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เมื่อทำการถอดบทเรียนในขั้นที่ 2 แล้ว ร่วมกันจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน โดยนำเอาขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของครูในโรงเรียน มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ

2) กลุ่ม H2 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้สอน เมื่อได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการคัดกรอง เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน การเรียนการสอนผู้เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอ่อนเป็นพิเศษ ในขั้นที่ 2 แล้ว ครูผู้สอนจะต้อง ดำเนินการ ดังนี้

- 2.1) ดำเนินการคัดกรองนักเรียน และจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการเรียนรู้
- 2.2) จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่ม
- 2.3) จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคนิค และวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้วางไว้
- 2.4) วัดผลและประเมินผลผู้เรียนทุกระยะ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลต่อไป
- 2.5) ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม และศึกษาผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

3) กลุ่ม L1 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้สอน เมื่อได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นที่ 2 แล้ว ครูผู้สอนจะต้อง ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1) เลือกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ได้รับการพัฒนาในขั้นที่ 2 ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนมาจัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน
- 3.2) จัดการเรียนการสอนของครูตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม

3.3) วัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระยะ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทาง
ในพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

3.4) ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน และผล
การจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4) กลุ่ม L2 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย
ระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้สอน เมื่อได้รับการพัฒนาความรู้
เกี่ยวกับเทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และให้ความรู้
ครูผู้สอนเกี่ยวกับการการคัดกรอง เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน จัดการเรียนการสอนผู้เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม
การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอ่อนเป็นพิเศษ ในชั้นที่ 2 แล้ว ครูผู้สอนจะต้อง ดำเนินการ ดังนี้

4.1) ดำเนินการคัดกรองนักเรียน และจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับ
ความสามารถในการเรียนรู้

4.2) เลือกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ที่ได้รับจากการพัฒนาในชั้นที่ 2 ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน มาจัดทำแนวทางการ
พัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน

4.3) จัดการเรียนการสอนของครูตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม

4.4) วัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระยะ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทาง
ในพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

4.5) ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนและผลการจัด
การเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

2. การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ชั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพ
ให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง โดยผู้นิเทศดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1) การปฏิบัติการนิเทศกลุ่ม H1 : เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย
ระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย ผู้รับการนิเทศคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ผู้นิเทศ
ปฏิบัติการนิเทศติดตามการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียน
ต้นแบบ

2) การปฏิบัติการนิเทศกลุ่ม H2 : เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้
สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก ผู้รับการนิเทศคือ ครูผู้สอน ผู้นิเทศ
ปฏิบัติการนิเทศติดตาม ดังนี้

2.1) นิเทศติดตามการคัดกรองนักเรียน และจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับ
ความสามารถในการเรียนรู้

2.2) นิเทศติดตามการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนทุกกลุ่ม

2.3) นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคนิค และวิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้วางไว้

2.4) นิเทศติดตามการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

2.5) นิเทศติดตามการวิจัยในชั้นเรียน

3) การปฏิบัติการนิเทศกลุ่ม L1 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย ผู้รับการนิเทศคือ ครูผู้สอน ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศติดตาม ดังนี้

3.1) นิเทศติดตามการจัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน

3.2) นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการสอนซ่อมเสริม

3.3) นิเทศติดตามการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

3.4) นิเทศติดตามการวิจัยในชั้นเรียน

4) กลุ่ม L2 : กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก ผู้รับการนิเทศคือ ครูผู้สอน ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศติดตาม ดังนี้

4.1) นิเทศติดตามการคัดกรองนักเรียน และจัดกลุ่มนักเรียน

4.2) นิเทศติดตามการจัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม

4.3) นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอนซ่อมเสริม

4.4) นิเทศติดตามการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

4.5) นิเทศติดตามการวิจัยในชั้นเรียน

3. การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการสนับสนุนการนิเทศ ศึกษาวิเคราะห์ต้องประสานความร่วมมือกับผู้บริหารในทุกขั้นตอนของการนิเทศ โดยปฏิบัติการนิเทศร่วมกัน

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญ และกำลังใจ (Reinforcing - R) ขั้นนี้เป็นขั้นตอนการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินไปพร้อม ๆ กัน กับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้ว

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluation - E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล ควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขนั้นจะต้องเป็นการปฏิบัติการร่วมกันทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศการประเมินผลในชั้นเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

แนวทางการนิเทศการดำเนินการประเมินผลในชั้นเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ตามแนวทางการใช้ผลการสอบ เพื่อขับเคลื่อนการสอน ดำเนินการ ดังนี้

1) พัฒนาค้างข้อสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำมาใช้ในการสอบ Pre NT เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียน

2) พัฒนาครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือประเมินผลในชั้นเรียน โดยสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการทดสอบแนวใหม่ เช่น รูปแบบการสอบ NT, PISA ลงสู่การประเมินผลในชั้นเรียน

3) นิเทศติดตามการดำเนินการประเมินผลในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยชี้แนะให้ครูผู้สอนดำเนินการ ดังนี้

3.1) วิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด

3.2) ตัวชี้วัดที่วัดเจตคติ (A) เสนอแนะให้ครูผู้สอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรม หรือแบบประเมินพฤติกรรม เพื่อประเมินความมีมารยาทในการอ่าน ส่วนด้านทักษะ (P) เสนอแนะให้ครูผู้สอนใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับตัวชี้วัดที่วัดความรู้ (K) มาจัดทำตารางวิเคราะห์พฤติกรรม

3.3) เขียนข้อสอบตามตัวชี้วัด และตามระดับพฤติกรรมที่ได้วิเคราะห์ไว้ตามข้อ 3.2) โดยใช้รูปแบบข้อสอบทักษะการคิด และแบบเขียนตอบ

3.4) แนะนำให้ครูผู้สอนนำข้อสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ครูผู้สอนวิชาเดียวกัน หรือ ครูวัดผลในโรงเรียนตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อสอบ

3.5) แนะนำให้ครูผู้สอนใช้ข้อสอบตามรูปแบบข้างต้นในการประเมินผลในชั้นเรียน ทั้งการประเมินในบทเรียน กลางภาค และปลายภาคเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับข้อสอบรูปแบบดังกล่าวและเตรียมตัวให้พร้อมรับการทดสอบระดับชาติ เช่นการสอบ NT เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้

กระบวนการพัฒนาครูแบบร่วมคิดร่วมทำและใช้กระบวนการนิเทศแบบชี้แนะและแบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring) มีกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ศึกษานิเทศก์มีภารกิจที่สำคัญในการร่วมพัฒนาการเรียนรู้กับครู เพื่อสู่ผลสัมฤทธิ์ หรือความสามารถของผู้เรียน ดังนั้น ความจำเป็นที่จะต้องออกแบบการเรียนรู้ร่วมกันกับครู ร่วมสังเกตการสอน ให้ข้อมูลย้อนกลับในการจัดการเรียนรู้ และร่วมวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่จำเป็น ซึ่งแนวทางที่ต้องคำนึงถึง คือ การวิเคราะห์ผลการสอบ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ร่วมพัฒนาการเรียนรู้ ดังนั้น การนิเทศจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการสอนกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน และส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวทางการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนการสอนนี้ ควรใช้แนวคิดของ กลี๊กแมน ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อใช้ในการนิเทศจากผลการทดสอบระดับชาติ หรือ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศการสอน (Informing : I)

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนการนิเทศการสอน (Planing : P)

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศการสอน (Operation : O)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศการสอน (Evaluation : E)

กล่าวเฉพาะการปฏิบัติการนิเทศการสอน (Operation : O) เป็นการดำเนินการให้ผู้นิเทศปฏิบัติตามแผนการนิเทศเพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศสามารถจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถพื้นฐานเบื้องต้นสำคัญ 3 ด้านของผู้เรียน โดยดำเนินการนิเทศที่ห้องเรียนใน 3 ขั้นตอน คือ

1) ประชุมก่อนการสังเกตการสอน

2) สังเกตการสอนในชั้นเรียน

3) ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้เทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย เช่น แบบร่วมคิดร่วมทำ การชี้แนะ (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การให้คำปรึกษา เป็นต้น

แนวทาง “การนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน”

แนวคิด จุดมุ่งหมายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่บนพื้นฐานสองประการ ประการแรก คือ การวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน การประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เช่นนี้ เป็นการวัดและประเมินผลย่อย (Formative assessment) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวัน เป็นการประเมิน เพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูล เพื่อใช้ในการพัฒนาในการเก็บข้อมูล ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็น เพื่อให้ได้มิติข้อมูลของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ทำให้การเรียนรู้พอกพูนแก้ไขความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนได้ จุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินจุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) ซึ่งมีหลายระดับ เพื่อให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ การจัดการศึกษาในปัจจุบัน เน้นคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบตั้งแต่สถานศึกษา ต้นสังกัด หน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบหมาย จึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบาย “การรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา” โดยให้เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องโดยให้มีการเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 รวมทั้งการพัฒนาครูและการพัฒนาระบบการทดสอบการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับการศึกษาในทุกระดับชั้น มุ่งให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ โดยจะเริ่มจาก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และการคิดวิเคราะห์ ดังนั้น การพัฒนาระบบทดสอบการวัดและประเมินผลจึงเป็นเครื่องมือปฏิรูปการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับนานาชาติที่ให้ความสำคัญกับการอ่านรู้เรื่องและการคิดคำนวณ (Literacy & Numeracy) ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของทักษะการคิดพื้นฐานและการคิดขั้นสูง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีนโยบายให้ปรับเปลี่ยนการประเมินที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มาเป็นการประเมินความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) ซึ่งเริ่มประเมินในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา เพื่อเตรียมผู้เรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ และต้องเริ่มต้นสร้างพื้นฐานอย่างถูกต้องในทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด การแสดงความคิดเห็น การสะท้อนความคิด การแสดงออก รวมถึงการมีความรู้ด้านคำนวณ โดยผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเข้าใจ คิดประยุกต์ใช้และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และการใช้เหตุผล จากเหตุผลและนโยบายด้านการวัดและประเมินผลดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้อง เหมาะสมกับแนวทางการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด หรืออาจกล่าวได้ว่าการใช้การวัดและประเมินผลมาเป็นตัวนำ มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถและคุณลักษณะที่สำคัญเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อการแข่งขันหรือทำให้นักเรียนทำคะแนนได้สูงขึ้นเท่านั้น

จากนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ต้องเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับการวัดและการประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศูนย์พัฒนาการนิเทศ และเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแนวทางการนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน ที่ได้นियามการนิเทศ ดังนี้

การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารนิเทศ ในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการศึกษา โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

การนิเทศการเรียนการสอน เป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแนะนำครู ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และช่วยเหลือครูให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

การนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ผู้เกี่ยวข้องได้นำผลการสอบมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ดังนั้น การนิเทศจะได้ประโยชน์สูงสุด เมื่อผู้นิเทศสามารถดำเนินการนิเทศการสอนจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูในความรับผิดชอบได้ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดและบริบทในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์แต่ละคน หรือแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน จึงหวังให้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับความเป็นไปได้จริงในบริบทของตน ตั้งแต่การนำไปใช้ในการสร้างความตระหนัก การทดลองปฏิบัติการร่วมกับโรงเรียนวิเคราะห์ผลการสอบให้เห็นจุดเด่นจุดด้อยของตนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านต่าง ๆ และให้โรงเรียนหรือผู้รับการนิเทศหาข้อสรุปที่จะปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนอย่างไร และนำไปสู่การเข้าร่วมคิดร่วมทำ โดยการนิเทศการสอนเป็นรายกรณีต่อไป ดังนั้น การนิเทศจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการสอน กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน และส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครู อย่างต่อเนื่อง ที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกำหนดกรอบแนวคิดของ “การนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน” ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความตระหนักในการนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน
2. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิด “การนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน” เป็นแนวทางในการพัฒนา

1. พัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
2. พัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
3. พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

เสริมสร้างกระบวนการ

1. เสริมสร้างกระบวนการนิเทศ ของศึกษานิเทศก์
2. เสริมสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู

สร้างความตระหนัก

1. สร้างความตระหนักในการนิเทศของศึกษานิเทศก์
2. สร้างความตระหนักในการสอนของครู

ภาพความสำเร็จของโรงเรียน

1. รายงานการวิเคราะห์ผลการสอบนักเรียน
2. แผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์ผลการสอบ
3. สื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมการนิเทศการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ
4. การนิเทศตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม
5. รายงานการนิเทศที่สะท้อนผลการแก้ปัญหา/พัฒนาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ครู และนักเรียน

ภาพความสำเร็จของเขตพื้นที่

1. มีรายงานการวิเคราะห์ผลการสอบนักเรียนรายโรงเรียน / กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่สะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา
2. มีแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์ผลการสอบ

3. มีสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมกรณีศึกษาการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

4. ปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

5. มีรายงานการนิเทศที่สะท้อนผลการแก้ปัญหา/พัฒนาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ครู และนักเรียน โดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดทำแนวทางการนิเทศการสอนครั้งนี้ ได้นำเสนอขั้นตอน เพื่อแนวทางการนิเทศ โดยใช้ผลการสอบ เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ

1. การวิเคราะห์ผลการทดสอบ NT
2. การนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน
4. ร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้

จากขั้นตอนที่นำเสนอทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ ขอนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางให้ศึกษานิเทศก์ได้นำเอาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา โดยสามารถปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมในรายละเอียดของการนิเทศตามแนวทาง และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา โดยขอเสนอแนวทางการนิเทศ โดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนการนิเทศโดยใช้ผลการสอบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน เสนอไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (NT)

ขั้นตอนที่ 2 การนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศการประเมินผลในชั้นเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 4 การร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1. การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (NT)

ในการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ ระดับประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ควรดำเนินการรวบรวมผลการทดสอบในแต่ละระดับ เช่น ผลการทดสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ประเมินความสามารถพื้นฐานเบื้องต้นสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning ability) และผลการสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) ซึ่งการวิเคราะห์ผลการทดสอบดังกล่าวสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการ วิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเป็นสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.1 การวิเคราะห์ผลการสอบ NT

1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลผลการสอบ NT ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้ข้อมูลปีการศึกษา 2556-2557 เพื่อดูความเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มของคะแนนในแต่ละความสามารถ ผู้นิเทศควรกระตุ้นครูผู้สอนให้พิจารณาว่าจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ในแต่ละความสามารถ และตัวชี้วัดอย่างไร ด้วยวิธีการใด ดังตารางต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบที่ 1 ตารางการเปรียบเทียบผลการสอบ NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ระดับ สพป. น่าน เขต 1 ปีการศึกษา 2556-2557

ด้านการประเมิน	ปีการศึกษา 2556			ปีการศึกษา 2557			พัฒนาการ 2556-2557
	สปป.	ประเทศ	พัฒนาฯ	สปป.	ประเทศ	พัฒนาฯ	
รวมทุกด้าน	42.44	44.11	-1.67	48.83	47.17	1.66	3.33
ด้านความสามารถด้านภาษา	49.03	50.42	-1.39	53.57	50.74	2.83	4.22
ด้านความสามารถด้านคำนวณ	34.45	36.70	-2.25	43.83	42.17	1.66	3.91
ด้านความสามารถด้านเหตุผล	43.84	45.20	-1.36	49.09	48.60	0.49	1.85

ตัวอย่างแบบที่ 2 ตารางการเปรียบเทียบผลการสอบ NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ระดับ สพป. น่าน เขต 1 ปีการศึกษา 2556-2557

ด้านการประเมิน	ประเทศ			สปป.น่าน เขต 1			พัฒนาการ ประเทศ/สปป.
	2556	2557	พัฒนาฯ	2556	2557	พัฒนาฯ	
รวมทุกด้าน	44.11	47.17	3.06	42.44	48.83	6.39	3.33
ด้านความสามารถด้านภาษา	50.42	50.74	0.32	49.03	53.57	4.54	4.22
ด้านความสามารถด้านคำนวณ	36.70	42.17	5.47	34.45	43.83	9.38	3.91
ด้านความสามารถด้านเหตุผล	45.20	48.60	3.40	43.84	49.09	5.25	1.85

จากตารางแบบที่ 1 พบว่า ในปีการศึกษา 2556 สปป.น่าน เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละการประเมินความสามารถด้านคำนวณ ด้านเหตุผล และด้านภาษาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ (ร้อยละ -1.39 , -2.25 และ -1.36 ตามลำดับ) และในปีการศึกษา 2557 มีคะแนนการประเมินความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ (ร้อยละ 0.32 , 5.47 และ 3.40 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาพัฒนาการของผลการประเมินในปีการศึกษา 2556 และ 2557 พบว่า ความสามารถด้านภาษา มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.22 ความสามารถด้านคำนวณมีคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.91 และความสามารถด้านเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.85 ความสามารถด้านเหตุผลเป็นความสามารถที่สูงกว่าระดับประเทศเพียงร้อยละ 1.85 ไม่ได้ตามเป้าหมายร้อยละ 3 ซึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 จะต้องนำมากำหนดแนวทาง/โครงการ กิจกรรม เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านเหตุผลเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

1.1.2 วิเคราะห์ผลการสอบ NT ระดับโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือการวิเคราะห์ในภาพรวม และในรายละเอียด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมระดับโรงเรียน

รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปรายเปรียบเทียบค่าสถิติระหว่าง
ระดับโรงเรียนกับระดับอื่นๆ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ความสามารถด้านภาษา

	จำนวน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับโรงเรียน	11	6	17	10.82	3.60
ระดับเขตพื้นที่	1975	2	27	14.15	4.50
ระดับสังกัด	496196	0	28	12.88	4.31
ระดับประเทศ	498620	0	28	12.88	4.31

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ความสามารถด้านคำนวณ

	จำนวน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับโรงเรียน	11	7	22	14.64	4.06
ระดับเขตพื้นที่	1975	1	29	13.38	5.44
ระดับสังกัด	496196	0	30	11.23	4.69
ระดับประเทศ	498620	0	30	11.23	4.69

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ความสามารถด้านเหตุผล

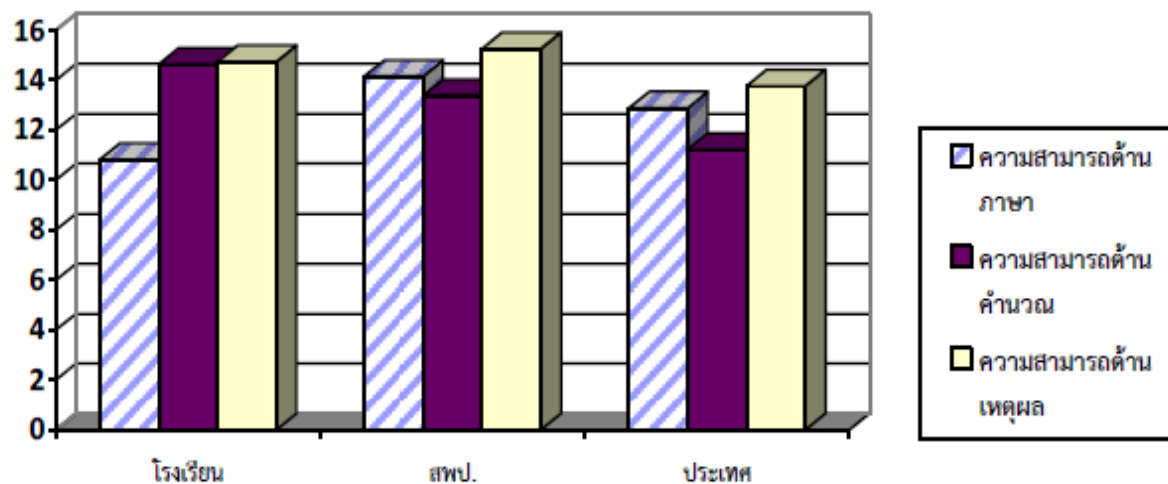
	จำนวน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับโรงเรียน	11	11	22	14.73	4.13
ระดับเขตพื้นที่	1975	2	29	15.26	5.17
ระดับสังกัด	496196	0	30	13.77	4.77
ระดับประเทศ	498620	0	30	13.77	4.77

จากตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ได้
ดังนี้

ผลการประเมิน เมื่อพิจารณาตามความสามารถ พบว่า สถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้าน
ภาษา คิดเป็นร้อยละ 10.82 เมื่อเปรียบเทียบกับ ระดับเขตพื้นที่ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 14.15 พบว่าต่ำกว่า
ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 3.33 และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับสังกัดและระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ
12.88 พบว่าต่ำกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ ร้อยละ 2.06 สถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้าน
คำนวณ คิดเป็นร้อยละ 14.64 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเขตพื้นที่ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.38 พบว่าสูงกว่า
ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 1.26 และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับสังกัดและระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ
11.23 พบว่าสูงกว่าระดับ สังกัดและระดับประเทศร้อยละ 3.41

สถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 14.73 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับ
เขตพื้นที่ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 15.26 พบว่า สูงกว่าระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 0.53 และเมื่อเปรียบเทียบกับ
ระดับสังกัด และระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.77 พบว่า สูงกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ
ร้อยละ 0.96

แผนภูมิแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับโรงเรียน

นอกจากนี้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ยังมีอีกส่วนที่เป็นรายละเอียดตามตัวชี้วัด / นิยาม ความสามารถแต่ละด้าน ได้ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในรายละเอียดระดับโรงเรียน

รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557

กลุ่มสาระการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ร้อยละของจำนวนนักเรียน				
									ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
ทุกเพศ													
รวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	11	90	28	59	40.18	8.02	44.65	8.91					
ความสามารถด้านภาษา	11	30	6	17	10.82	3.60	36.06	12.00	18.18	54.55	27.27	0.00	
- อธิบายความหมายจากเรื่องที่อ่าน	11	5	0	3	1.82	0.98	36.36	19.63					
- คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	11	4	0	2	1.09	0.70	27.27	17.52					
- สรุปเรื่องราวและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	11	7	1	4	2.64	1.03	37.66	14.67					
- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง	11	6	2	5	2.91	0.94	48.48	15.73					
- นำข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน	11	6	0	5	1.82	1.54	30.30	25.62					
- สื่อสารความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผลและ	11	2	0	2	0.55	0.82	27.27	41.01					
สร้างสรรค์													
ความสามารถด้านคำนวณ	11	30	7	22	14.64	4.06	48.79	13.52	0.00	18.18	45.45	36.36	
- จำนวนและการดำเนินการ	11	13	3	9	6.27	1.74	48.25	13.36					
- การวัด	11	7	0	5	2.64	1.50	37.66	21.45					
- เรขาคณิต	11	3	0	3	1.09	1.14	36.36	37.87					
- พีชคณิต	11	3	1	3	2.45	0.82	81.82	27.34					
- การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	11	4	1	3	2.18	0.60	54.55	15.08					
ความสามารถด้านเหตุผล	11	30	11	22	14.73	4.13	49.09	13.75	0.00	45.45	27.27	27.27	
- วิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบข้อมูล สถานการณ์ หรือ	11	8	2	8	4.27	1.62	53.41	20.23					
สารสนเทศ													
- จัดกลุ่มข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศ	11	7	1	5	3.09	1.04	44.16	14.92					
- นำข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศมาวิเคราะห์และ	11	6	2	5	2.82	1.08	46.97	17.98					
ประยุกต์ใช้ในการวางแผน													
- เลือกใช้ข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศในการ	11	9	2	7	4.55	1.44	50.51	16.00					
ตัดสินใจและหรือแก้ปัญหา													

** จัดตั้งคองกล่มสาระต่างๆ - ความสามารถด้านภาษา 8.574 / 12.882 / 17.191 ความสามารถด้านคำนวณ 8.546 / 11.235 / 15.024 ความสามารถด้านเหตุผล 9.002 / 13.775 / 18.555

จากตัวอย่างที่ 2 สามารถวิเคราะห์ผลการสอบ NT รายกลุ่มความสามารถ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์จากระดับคุณภาพของผู้เรียน และการวิเคราะห์ตามนิยามตัวชี้วัดของกลุ่มความสามารถได้ ดังนี้

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน..... มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 44.65 ซึ่งยังน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม คือ 90 คะแนน และพบว่านักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด คือ 59 คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 65.56 ของคะแนนเต็ม) และคะแนนต่ำสุด คือ 28 (คิดเป็นร้อยละ 31.11 ของคะแนนเต็ม)

เมื่อพิจารณาจากการจัดระดับคุณภาพนักเรียน พบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านภาษา อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมา คือ ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 27.27 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 18.18 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้ว่านักเรียนที่มีระดับ คุณภาพต่ำกว่าระดับดี มีจำนวนถึง ร้อยละ 72.73 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน 2) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านคำนวณ อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา คือ ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 36.36 และระดับพอใช้ร้อยละ 18.18 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้ว่านักเรียนที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าระดับดีมีจำนวนร้อยละ 18.18 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน 3) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านเหตุผลอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมาคือ ระดับดีและดีมาก เท่ากันคือคิดเป็นร้อยละ 27.27 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้ว่านักเรียนที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าระดับดี มีจำนวนร้อยละ 45.45 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน

เมื่อพิจารณาตามนิยามตัวชี้วัดความสามารถ พบว่า ในความสามารถด้านภาษา ตัวชี้วัดที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด คือ การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านและการสื่อสารความคิดเห็นจากเรื่องทีอ่าน อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 27.27 รองลงมาคือ การนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องทีอ่านไปใช้ใน ชีวิตประจำวันคิดเป็นร้อยละ 30.30 และการอธิบายความหมายจากเรื่องทีอ่านคิดเป็นร้อยละ 36.36 ตามลำดับ ความสามารถด้านคำนวณ ตัวชี้วัดที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด คือ เรขาคณิตคิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมาคือ การวัด คิดเป็นร้อยละ 37.66 และจำนวนและการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 48.25 ตามลำดับ ความสามารถด้านเหตุผล ตัวชี้วัดที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด คือ การจัดกลุ่มข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมาคือ การนำข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศมา วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 46.97 และการเลือกใช้ข้อมูล สถานการณ์ หรือ สารสนเทศในการตัดสินใจและ/หรือแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.51 ตามลำดับ

1.1.3 นำผลการสอบ NT รายโรงเรียน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลการประเมินระดับประเทศ และ จัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียน และตามตัวชี้วัด / นิยามความสามารถ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานระดับโรงเรียนกับระดับประเทศโดยทำการระบุผลการเปรียบเทียบ ดังนี้ หากค่าเฉลี่ย หรือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับโรงเรียนสูงหรือมากกว่าระดับประเทศทำเครื่องหมาย / หน้าหมายเลข 1 แต่ถ้า หากค่าเฉลี่ยหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับโรงเรียนต่ำหรือน้อยกว่าระดับประเทศให้ทำเครื่องหมาย / หน้า หมายเลข 2 จากนั้นนำผลการเปรียบเทียบที่ได้จากคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาสรุป เพื่อจัด กลุ่มคุณภาพของมาตรฐาน จำนวน 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม H1 H2 L1 และ L2 ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย			ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			กลุ่มการประเมิน			
	โรงเรียน	ผล	ประเทศ	โรงเรียน	ผล	ประเทศ	H1	H2	L1	L2
รวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	44.65	✓①สูง ②ต่ำ	42.10	8.91	①มาก ✓②น้อย	12.87	✓ ①②	①①	②②	②①
ความสามารถด้านภาษา	36.06	①สูง ✓②ต่ำ	42.94	12.00	①มาก ✓②น้อย	14.36	①②	①①	✓ ②②	②①
- อธิบายความหมายจากเรื่องที่อ่าน	36.36	①สูง ✓②ต่ำ	43.24	19.63	①มาก ✓②น้อย	23.91	①②	①①	✓ ②②	②①
- คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	27.27	①สูง ✓②ต่ำ	33.57	17.52	①มาก ✓②น้อย	22.11	①②	①①	✓ ②②	②①
- สรุปเรื่องราวและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	37.66	①สูง ✓②ต่ำ	41.68	14.67	①มาก ✓②น้อย	18.55	①②	①①	✓ ②②	②①
- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง	48.48	①สูง ✓②ต่ำ	48.85	15.73	①มาก ✓②น้อย	24.70	①②	①①	✓ ②②	②①
- นำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	30.30	①สูง ✓②ต่ำ	41.98	25.62	✓①มาก ②น้อย	24.01	①②	①①	②②	✓ ②①
- สื่อสารความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านอย่าง มีเหตุผลและสร้างสรรค์	27.27	①สูง ✓②ต่ำ	50.49	41.01	✓①มาก ②น้อย	35.84	①②	①①	②②	✓ ②①
ความสามารถด้านคำนวณ	48.79	✓①สูง ②ต่ำ	37.45	13.52	①มาก ✓②น้อย	15.63	✓ ①②	①①	②②	②①
- จำนวนและการดำเนินการ	48.25	✓①สูง ②ต่ำ	39.86	13.36	①มาก ✓②น้อย	19.11	✓ ①②	①①	②②	②①
- การวัด	37.66	✓①สูง ②ต่ำ	32.10	21.45	①มาก ✓②น้อย	23.40	✓ ①②	①①	②②	②①
- เรขาคณิต	36.36	①สูง ✓②ต่ำ	40.45	37.87	✓①มาก ②น้อย	29.38	①②	①①	②②	✓ ②①
- พีชคณิต	81.82	✓①สูง ②ต่ำ	41.53	27.34	①มาก ✓②น้อย	30.26	✓ ①②	①①	②②	②①
- การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	54.55	✓①สูง ②ต่ำ	33.66	15.08	①มาก ✓②น้อย	24.26	✓ ①②	①①	②②	②①
ความสามารถด้านเหตุผล	49.09	✓①สูง ②ต่ำ	45.92	13.75	①มาก ✓②น้อย	15.91	✓ ①②	①①	②②	②①
- วิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศ	53.41	✓①สูง ②ต่ำ	51.55	20.23	①มาก ✓②น้อย	22.32	✓ ①②	①①	②②	②①
- จัดกลุ่มข้อมูล สถานการณ์ หรือ สารสนเทศ	44.16	①สูง ✓②ต่ำ	45.52	14.92	①มาก ✓②น้อย	21.63	①②	①①	✓ ②②	②①
- นำข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศ มาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการวางแผน	46.97	✓①สูง ②ต่ำ	40.47	17.98	①มาก ✓②น้อย	21.65	✓ ①②	①①	②②	②①
- เลือกใช้ข้อมูล สถานการณ์ หรือ สารสนเทศในการตัดสินใจและ/หรือ แก้ปัญหา	50.51	✓①สูง ②ต่ำ	44.85	16.00	①มาก ✓②น้อย	20.60	✓ ①②	①①	②②	②①

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบ NT ระดับโรงเรียน.....กับผลการประเมินระดับประเทศ เพื่อจัดกลุ่มรายตัวบ่งชี้ / นิยามความสามารถ ดังนี้

กลุ่มการประเมิน	ตัวชี้วัด / นิยามความสามารถ		
	ความสามารถด้านภาษา	ความสามารถด้านคำนวณ	ความสามารถด้านเหตุผล
High 1 (H1)	-	- จำนวนและการดำเนินการ - การวัด - พีชคณิต - การวิเคราะห์ข้อมูลและความเป็น	- วิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศ - นำข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการวางแผน - เลือกใช้ข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศในการตัดสินใจและ/หรือแก้ปัญหา
High 2 (H2)	-	-	-
Low 1 (L1)	- อธิบายความหมายจากเรื่องที่อ่าน - คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน - สรุปเรื่องราวและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน - วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง	-	-
Low 2 (L2)	- นำข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน - สื่อสารความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	- เรขาคณิต	-

รายละเอียดของกลุ่มการประเมิน

High 1 (H1) หมายถึง กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานน้อยกว่าระดับประเทศ

High 2 (H2) หมายถึง กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมากกว่าระดับประเทศ

Low 1 (L1) หมายถึง กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานน้อยกว่าระดับประเทศ

Low 2 (L2) หมายถึง กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมากกว่าระดับประเทศ

ทั้งนี้การวิเคราะห์ผลการประเมินตามระดับคุณภาพของผู้เรียน และตามนิยามตัวชี้วัดของกลุ่มความสามารถ จะช่วยนำไปสู่การคัดเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านที่พบว่ามีความเฉลียวฉลาดต่ำ ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การเตรียมการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถพื้นฐานที่สำคัญสำหรับใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียนในด้าน

- หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการสร้างสรรค์
- เนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลและการสร้างเครื่องมือ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- การสร้างสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา
- การใช้สื่อ ICT

รูปแบบการพัฒนานักเรียนให้บรรลุมาตรฐาน ต้องใช้หลักการสำคัญในการจัดการเรียน การสอน หลากหลายแนวคิด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความคิด ทักษะ สมรรถนะสำคัญ มีค่านิยม ที่เกิดจากการ ตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล มีอิสระและลงมือปฏิบัติอย่างเต็มใจด้วยตนเอง เพื่อสังคมที่ดี ดังนั้น ครูผู้สอนจึง สามารถใช้วิธีพัฒนาต่อยอด ไม่ว่าจะเป็นการสอนที่สอดแทรกการคิด และทำให้การคิดของ นักเรียนชัดเจน มากขึ้น ทั้งในการพูด การเขียน การลงมือทำ และการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดย มุ่งผลดีที่เกิดต่อ สังคม นอกจากนี้ อาจจัดเป็นโปรแกรมพัฒนาการคิดเฉพาะทักษะ หรือประเภทของการคิด การตัดสินใจ การฝึกลงมือปฏิบัติ ตามเป้าหมายและทบทวนผลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา นักเรียนต้องใช้หลักการ วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมอง เพื่อเลือกกระบวนการ เทคนิคที่มีการวิจัย แล้วมาปรับใช้ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมุมมองใหม่ๆ มีการ ออกแบบการเรียนรู้ที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ นำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและการพัฒนาอย่างมีหลักการ ครูผู้สอนจะ มีความเข้าใจผู้เรียนจากงานและการแสดงออกในสภาพจริง แล้วจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะเดียวกันก็ปรับระบบการปฏิบัติงาน และรายงานผลให้เน้นความก้าวหน้าของ นักเรียน เพื่อให้สามารถเห็นทั้งภาพรายบุคคลและภาพรวม ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมที่สอดคล้องกันทั้ง นโยบายและการนำสู่การปฏิบัติ

2. ศึกษากระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดทำหลักสูตรอิง มาตรฐาน เพราะหน่วยการเรียนรู้จะมีรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การ วัด และประเมินผล ซึ่งจะนำมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างแท้จริง และ กำหนดภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อฝึกฝนและเป็นร่องรอยสำหรับ ประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถถึงระดับที่กำหนดไว้ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดหรือไม่ ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับ

1) การนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาวิเคราะห์ ตามรายมาตรฐาน/ตัวชี้วัด เพื่อนำมา เปรียบเทียบพัฒนาการ

2) การจัดลำดับมาตรฐาน /ตัวชี้วัด เพื่อให้สะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาอย่าง ตรงจุด

- 3) การจัดกลุ่มมาตรฐาน และตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในช่วงคะแนนปรับปรุง เร่งด่วน กลุ่มที่ต้องปรับปรุงและกลุ่มสูง เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้วางแผนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4) การจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน
- 5) การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน/หน่วยการเรียนรู้สู่การปฏิบัติของครูผู้สอน
- 6) การปรับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน
- 7) การปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 8) การใช้นวัตกรรม /สื่อ / แหล่งเรียนรู้
- 9) การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 10) ระบบการนิเทศ ติดตามภายในของโรงเรียน

ขั้นที่ 3 การวางแผนการสอน (Planning : P) วางแผนการสอนโดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลการสอบ NT, O-NET, TIMMS (ถ้ามี) และ PISA (ถ้ามี) ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่ ระดับ โรงเรียน และระดับห้องเรียน มาใช้ในการวางแผนการสอนที่เหมาะสม ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความแตกต่างของโรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะมีบริบทที่ต่างกันไป

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการสอน (Operation : O) เป็นการดำเนินการที่ให้ครูปฏิบัติตามแผนการสอน ฯลฯ

ขั้นที่ 5 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน (Evaluation : E) เป็นการ ประเมินผลสำเร็จของการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน การรายงานผลการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน